

Yazılım Gündemi - 2020/02

6-12 Ocak 2020

Eren Hatırnaz

12 Ocak 2020

İçindekiler

1	13 Ocak'tan itibaren Java kodları derlemede sorun yaşayabilirsiniz	2
2	TypeScript 3.8 Beta duyuruldu	3
	2.1 Private Fields	3
3	WebAssembly kullanan sitelerin birçoğu kötü amaçlı kullanıyor	4
4	Yaklaşan Etkinlikler	5
5	Diğer Haberler	5
6	Lisans	6

```
#include <teknoseyir.h>
int main(int argc, char *argv[]) {
    printf("Yazılım Gündemi - 2020/02");
    printf("        06-12 Ocak 2020        ");
    // TODO: Sonraki gündem fonksiyonu eklenecek.
}
```

< [Önceki Gündem](#) | [6-12 Ocak 2020](#) | [Sonraki Gündem](#) >
[TeknoSeyir'de Oku](#)

1 13 Ocak'tan itibaren Java kodları **derlemede sorun yaşayabilirsiniz**

Daha önce de sıkça bahsettiğim gibi günümüzün yazılım geliştirme süreçlerinde üçüncü parti kütüphaneler ve araçlar artık neredeyse olmazsa olmazlardan biri. Kendimiz yapsak farklı sorunlarla karşılaşacağımız ya da vakitimizi alacak birçok ihtiyacımızı bu üçüncü parti kütüphaneler ve araçlarla gideriyoruz fakat beraberinde getirdiği riskler de yok değil. İşte bu risklerden biri olan MITM(Man-in-the-middle) saldırılarını önlemek için Java ekosistemindeki üçüncü parti kütüphane depoları (artifact repository) sadece HTTPS bağlantılarına izin verecekler. Tabii ki bu kararı yeni almadılar, önceden duyurmuşlardı fakat yine de hatırlatmak için gündeme almak istedim. Popüler bazı depoların HTTP desteklerini sonlandıracakları tarihler bu şekilde:

- JCenter(JFrog Bintray) | <http://jcenter.bintray.com>: **13 Ocak 2020**. [Duyuru yazısı](#)
- Maven Central | <http://repo1.maven.org>, <http://repo.maven.apache.org>: **15 Ocak 2020**. [Duyuru yazısı](#)
- Spring (Pivotal) | <http://repo.spring.io>: **15 Ocak 2020**. [Duyuru yazısı](#)
- Gradle | <http://repo.gradle.org>: **15 Ocak 2020**. [Duyuru yazısı](#)

Bu değişiklikten etkilenmemek için ilgili depoların yayınladıkları duyuru yazılarındaki yönergeleri uygulamalısınız.

Elbette üçüncü parti kütüphaneler ile ilgili tek sorun MITM saldırıları değil. Projeye eklediğimiz kütüphaneyle birlikte o kütüphanenin varsa güvenlik açıklarını da projeye ekliyoruz. **İlk yazılım gündemi yazısından** beri sürekli çeşitli kütüphanelerdeki açıkların etkileriyle ilgili konuları işliyorum. Hacker'lar artık son kullanıcı yerine direkt bizim kodlarımızı kullanarak içeriye girmeye çalışıyorlar, bu alanı keşfettiler. Dolayısıyla projemize bağımlılık olarak bir kütüphane eklerken, körü körüne eklemek yerine en azından kodlarına şöyle bir göz gezdirmekte fayda var.

2 TypeScript 3.8 Beta duyuruldu

Microsoft tarafından geliştirilen ve gittikçe popülaritesi artan dillerden TypeScript, 3.8 Beta sürümünü bu hafta içerisinde yayınladı. Bu sürüm ile birlikte gelen bir özelliği inceleyelim:

2.1 Private Fields

ECMAScript'de [stage-3 aşamasına](#) geçen [class fields](#) özelliğinin bir parçası aslında bu özellik. Diğer dillerde görmeye alışık olduğumuz class'a ait bir özelliğin dışarıdan erişilemez olmasını sağlıyor. Örneğin:

```
----- TypeScript -----
1 class Kisi {
2     #isim: string
3
4     constructor(isim: string) {
5         this.#isim = isim;
6     }
7
8     selamla() {
9         console.log("Selam, benim adım ${this.#isim}!");
10    }
11 }
12
13 let eren = new Kisi("Eren Hatırnaz");
14
15 eren.#isim
-----
```

Artık böyle bir kod yazmak mümkün olacak ve son satırdaki gibi sınıfın dışından bir erişim yapılmaya çalışılırsa şu hata alınacak:

```
Property '#isim' is not accessible outside class 'Kisi' because it
has a private identifier.
```

Fakat bu özelliği kullanmak için şunları unutmamalıyız:

- Private field'lar # karakteri ile başlamalıdır ve sınıf içerisinde aynı şekilde çağrılmalıdır.
- Her private field sadece kendi sınıfı içerisinde private durumundadır.
- TypeScript'deki diğer `public` ve `private` gibi anahtar kelimeler bu özellikte birlikte kullanılamaz.

Bazı maddeler tam anlaşılmamış olabilir fakat örneklerle birlikte açıklamak yazıyı biraz uzatacağı için bu özellikte ilgili arkadaşları konu başlığına eklediğim bağlantıya tıklayamaya davet ediyorum.

3 WebAssembly kullanan sitelerin birçoğu kötü amaçlı kullanıyor

Geçtiğimiz haftalarda W3C tarafından bir web standardı olarak kabul edilen WebAssembly programlama dili performanslı olmasıyla öne çıktığı için kötü amaçlı kişilerin de gözünden kaçamamış maalesef. Geçtiğimiz sene yayınlanan [bir akademik çalışma](#) ortaya koydu ki Alexa'nın popüler ilk 1 milyon web sitesi içerisindeki sitelerden WebAssembly kullananların birçoğu bunu kötü amaçlarına alet ediyorlarmış.

Table 2. The prevalence of each use case in the Alexa Top 1 Mio. As some sites had modules from multiple categories, the sum exceeds 100%.

Category	# of unique samples	# of websites	Malicious
Custom	17 (11.3 %)	14 (0.9 %)	
Game	44 (29.3 %)	58 (3.5 %)	
Library	25 (16.7 %)	636 (38.8 %)	
Mining	48 (32.0 %)	913 (55.7 %)	x
Obfuscation	10 (6.7 %)	4 (0.2 %)	x
Test	2 (1.3 %)	244 (14.9 %)	
Unknown	4 (2.7 %)	5 (0.3 %)	
Total	150 (100.0 %)	1,639 (100.0 %)	

Araştırmacılar Alexa'nın ilk 1 milyon web sitesinden rastgele seçilmiş 3 sayfayı seçeyerek bu sayfada WebAssembly kodu olup olmadığını analiz etmişler ve toplam 1.639 web sitesinin WebAssembly kodu içerdiğini tespit

etmişler. Bunlardan bazıları diğer birçok site tarafından kullanılan kütüphaneler fakat araştırmacılar diğer yaygın olmayan kodları incelediğinde bazılarının kripto para madenciliği amacıyla yazıldığını fark etmişler. Dil hem performanslı hem de tarayıcıda çalışınca işte fırsatı kaçırmamışlar.

Bazı web sayfalarının ise obfuscate yöntemleri kullanarak WebAssembly kodlarının içeriğini gizlediğini fark etmişler. Araştırmacılar bu kategori için de "malicious" diye tanımlamışlar ama ben tam öyle düşünmüyorum. Her ne kadar kodlarını saklamalarında biraz şüphe olsa da insanlar kodlarını saklamayı seçebilirler, bu illaki kötü amaçlı olacaklarını göstermez.

İşte siber güvenlik alanında çalışacaklar için yeni bir alt alan daha. Web standardı olarak kabul edilmesiyle birlikte bu tarz amaçlar için kullanan kişilerin de artacağını düşünüyorum. Siber güvenlik alanıyla ilgili arkadaşların araştırmalarını tavsiye ederim.

4 Yaklaşan Etkinlikler

Etkinlik İsmi	Yeri	Tarihi
Bulutun Geleceği, Hibrit Bulut {Webcast}	Online	14 Ocak 10:00
NS Ankara Ocak Ayı 1.Buluşması	Ankara	14 Ocak 19:00
TRAI Meet-up 30 - Biyometrik Güvenlik ve Yayıncılık Zeka	İstanbul	15 Ocak 18:00
DevC İstanbul Semi Ideathon	İstanbul	18 Ocak 07:00
Women Techmakers Series	Ankara	18 Ocak 11:00
Mobile Game Meetup	İstanbul	18 Ocak 13:00
Game Meetup'1	İstanbul	20 Ocak 11:00
F2P Mobil Oyunlar için Metrikler ve Analiz Rehberi	Ankara	21 Ocak 19:00
Test Driven Development ve Clean Architecture	İzmir	21 Ocak 19:00
PostgreSQL Konuşmaları: Pgbadger ile Log Analizi ve Performans İzleme	Ankara	21 Ocak 19:00
Infrastructure as Software	İstanbul	23 Ocak 18:30
Prometheus ve Grafana ile Metrik Oluşturma ve Görselleştirme	İstanbul	24 Ocak 19:00

5 Diğer Haberler

- D programlama dilinin 2.090.0 sürümü duyuruldu.
- Kubernetes için yeni bir araç tanıtıldı: [Grafana Tanka](#).

- Idris programlama dilinin geliştiricisi [Idris 2 üzerinde çalışıyormuş](#).
- Testlerde kullanmak için sahte API'ler oluşturmaya yarayan [yeni bir araç tanıtıldı: Mocking Hans](#).
- Python için HTTP istemcisi olan [HTTPX](#) kütüphanesinin 0.11.0 sürümü [yayımlandı](#).
- [DuckScript](#) dilinin 0.1.5 sürümü [yayımlandı](#).
- [TBTK](#) kütüphanesinin v2.0.0 sürümü [yayımlandı](#).
- [CXX](#) kütüphanesinin ilk versiyonu [0.1.0 yayımlandı](#).
- Terminal ekranında grafiksel kullanıcı arayüzleri oluşturmaya yarayan C# kütüphanesi [Konsole](#)'nin 5.4.2 sürümü [duyuruldu](#).

6 Lisans

[Yazılım Gündemi - 2020/02](#) yazısı [Eren Hatırnaz](#) tarafından [Creative Commons Atıf-GayriTicari-AynıLisanslaPaylaş 4.0 Uluslararası Lisansı \(CC BY-NC-SA 4.0\)](#) ile lisanslanmıştır.